

Tác động của hội nhập quốc tế đến đời sống tinh thần của sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh

Phạm Đình Huân¹

¹ Trường Cao đẳng Kỹ thuật Cao Thắng.
Email: huancaothang@yahoo.com

Nhận ngày 29 tháng 5 năm 2019. Chấp nhận đăng ngày 6 tháng 6 năm 2019.

Tóm tắt: Trong những năm gần đây, quá trình hội nhập quốc tế sâu rộng của Việt Nam đã tạo ra nhiều cơ hội cho sinh viên trong việc tiếp cận thông tin, tiếp thu những thành tựu khoa học công nghệ, kỹ thuật và quản lý hiện đại trên thế giới. Đặc biệt đối với Thành phố Hồ Chí Minh, một vùng kinh tế hiện đại, trung tâm kinh tế lớn của cả nước, các hoạt động hỗ trợ nâng cao nhận thức về hội nhập, giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng, chủ động hội nhập quốc tế được các trường đại học triển khai theo nhiều hình thức. Tuy nhiên, việc tổ chức các hoạt động tạo môi trường cho sinh viên rèn luyện các kỹ năng để hội nhập chưa thực sự toàn diện, chưa đầu tư đúng mức và đồng đều.

Từ khóa: Hội nhập quốc tế, sinh viên, Thành phố Hồ Chí Minh.

Phân loại ngành: Giáo dục học

Abstract: In recent years, Vietnam's extensive and broad international integration process has created many opportunities for students in accessing information and acquiring the world's modern scientific, technological, and managerial achievements. Especially, for Ho Chi Minh City, a modern economic region, a large economic centre of the country, activities to support awareness raising on integration, helping students practice skills and proactively participating in international integration, have been implemented by the local universities in various forms. However, the organisation of activities to create an environment for students to practice skills for integration has not been really comprehensive, and neither has it been conducted in sufficiently proper and even levels.

Keywords: International integration, students, Ho Chi Minh City.

Subject classification: Educational science

1. Mở đầu

Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những trung tâm văn hóa, giáo dục và khoa học lớn của cả nước, nơi tập trung nhiều trường đại học, cao đẳng, trong đó có nhiều trường đại học, cao đẳng quốc tế được thành lập hoặc liên kết đào tạo. Điều đó đã thu hút đông đảo học sinh, sinh viên từ các vùng miền, địa phương trong cả nước và sinh viên quốc tế đến học tập. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, các trường đại học, cao đẳng ở Thành phố Hồ Chí Minh rất tích cực đẩy mạnh hợp tác, liên kết quốc tế trên nhiều lĩnh vực, như: hợp tác quốc tế trong kiểm định chất lượng đào tạo; trao đổi giảng viên, đặc biệt là giảng viên từ các trường đại học nước ngoài đến giảng dạy; hợp tác tài liệu giảng dạy; phương pháp giảng dạy hiện đại; xây dựng các chương trình liên kết đào tạo quốc tế dưới nhiều hình thức như đào tạo toàn phần, đào tạo một phần tại Việt Nam, đào tạo theo chương trình của nước ngoài hoặc chương trình do hai trường hợp tác xây dựng, hoặc theo hình thức chuyển nhượng; phương pháp kiểm tra đánh giá; hội thảo quốc tế, nghiên cứu khoa học. Có thể nói, hội nhập quốc tế trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo đã mở ra nhiều cơ hội cho sinh viên được học theo chuẩn quốc tế, sinh viên có điều kiện thuận lợi để học hỏi các giá trị nhân văn, được tiếp xúc với những thành tựu giá trị tinh thần, được thưởng thức các sản phẩm, dịch vụ văn hóa của các dân tộc, quốc gia, được tham gia nhiều loại hình hoạt động giao lưu văn hóa, biểu diễn văn hóa nghệ thuật, được tiếp cận với những thành tựu của khoa học công nghệ trên thế giới. Bài viết này phân tích những tác động

của hội nhập quốc tế đến đời sống tinh thần của sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh trên các mặt tư tưởng; đạo đức, lối sống; và tri thức.

2. Tác động của hội nhập quốc tế đến tư tưởng của sinh viên

Niềm tin, lý tưởng của sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh cũng như sinh viên trên cả nước được hình thành trên cơ sở thế giới quan, phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Trong quá trình hội nhập quốc tế, nền tảng tư tưởng này giúp cho sinh viên có bản lĩnh, lập trường tư tưởng vững vàng khi giao lưu, tiếp xúc với nhiều luồng tư tưởng khác nhau; đồng thời, có điều kiện hấp thụ những tư tưởng tiên bộ, có quan điểm khách quan hơn, toàn diện hơn khi xem xét giải quyết vấn đề trong cuộc sống. Sinh viên có điều kiện được giao lưu, tiếp xúc với nhiều quan điểm, tư tưởng tiên bộ của nhân loại như tinh thần yêu nước, tinh thần sáng tạo, lao động cần cù, yêu chuộng hòa bình, tinh thần đoàn kết của các dân tộc để củng cố tình cảm cách mạng, ý chí cách mạng, có thái độ tích cực trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội của đất nước hôm nay.

Tuy nhiên, hội nhập quốc tế cũng có những tác động tiêu cực đến lập trường tư tưởng của sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh. Khi được giao lưu, tiếp xúc, hấp thụ nhiều quan điểm tư tưởng khác nhau, có những quan điểm, tư tưởng khác biệt với

nền tảng tư tưởng mà sinh viên được trang bị sẽ dẫn đến sự dao động về tư tưởng, mất phương hướng phấn đấu, xa rời chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, làm diễn biến và chuyển hóa tư tưởng, thậm chí có những trường hợp bị lôi kéo, kích động chống phá, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Do được giao lưu, tiếp xúc với nhiều tư tưởng, quan điểm, tiếp cận với nhiều thông tin khác nhau, nếu không có tình cảm, ý chí, lý tưởng cao đẹp sinh viên dễ bị khủng hoảng niềm tin, lý tưởng, bàng quan, thờ ơ với công việc của cộng đồng, xã hội, du nhập những văn hóa tiêu cực không phù hợp với thuần phong mỹ tục của dân tộc, trái với luân lý đạo đức trong quan hệ thầy trò, bạn bè, gia đình, xã hội.

Do đó, công tác chính trị tư tưởng là nhiệm vụ hàng đầu trong xây dựng đời sống tinh thần của sinh viên trong chính thể, cũng như trong từng lĩnh vực của nó. Đảng bộ và chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh nhận thức rõ tầm quan trọng của nhiệm vụ xây dựng tư tưởng của người dân nói chung và sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng. Thành phố Hồ Chí Minh xác định: “Tăng cường lãnh đạo thực hiện có hiệu quả công tác chính trị, tư tưởng, tạo sự thống nhất về tư tưởng và hành động trong Đảng bộ và sự đồng thuận trong nhân dân; giáo dục truyền thống yêu nước và cách mạng, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, xây dựng niềm tin vững chắc trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, nhất là thế hệ trẻ về vai trò lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước” [2, tr.62].

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, các trường đại học, cao

đẳng, các tổ chức đoàn thể ở Thành phố Hồ Chí Minh triển khai nhiều hoạt động để giáo dục, trang bị cho sinh viên Thành phố thế giới quan, phương pháp luận khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, hình thành cho sinh viên lập trường tư tưởng, niềm tin và lý tưởng cách mạng. Các trường đại học, cao đẳng ở Thành phố Hồ Chí Minh đều tích cực tham gia hợp tác quốc tế về đào tạo, nghiên cứu khoa học, kiểm định chất lượng đào tạo, nhất là kiểm định chất lượng theo chuẩn quốc tế, tham gia xếp hạng đại học để nâng cao uy tín đào tạo của nhà trường. Để phù hợp với quốc tế, khung chương trình đào tạo đại học, cao đẳng của các trường có sự điều chỉnh rút ngắn thời gian đào tạo. Vì vậy, chương trình các môn học lý luận chính trị cũng phải tích hợp, rút ngắn thời lượng và chuyển sang thảo luận, giảng dạy trực tuyến, áp dụng khoa học công nghệ vào giảng dạy, giúp cho giảng viên có nhiều điều kiện thuận lợi trong việc thiết kế bài giảng điện tử, xây dựng các tình huống có vấn đề, làm cho bài giảng sinh động hơn, sinh viên có điều kiện làm việc nhóm, giải quyết vấn đề. Khoa học công nghệ cũng hỗ trợ trong việc truyền tải các tác phẩm kinh điển, các tài liệu tham khảo thành các dữ liệu điện tử dễ dàng cho truy cập, đọc tài liệu mọi lúc, mọi nơi của cả giảng viên và sinh viên, dễ dàng tham khảo các tài liệu nước ngoài khi các thư viện điện tử được kết nối. Hỗ trợ giảng viên xây dựng các ứng dụng cho sinh viên tham gia làm bài trực tuyến, thảo luận trực tuyến. Để nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập các môn lý luận chính trị, các trường đại học, cao đẳng ở Thành phố Hồ Chí Minh

rất tích cực trong việc kết hợp môn học lý luận chính trị với trải nghiệm thực tế. Trong quá trình hội nhập quốc tế, sinh viên có thể tham gia hoạt động trải nghiệm cùng các sinh viên đến từ các quốc gia khác nhau, cùng nhau chia sẻ quan điểm, quan niệm của cá nhân về các vấn đề mà sinh viên quan tâm. Tất cả những hoạt động này đã giúp cho giảm tải được thời lượng môn học, giảng viên và sinh viên có nhiều điều kiện để tương tác với nhau, tạo cho sinh viên sự hứng thú đối với môn học nhiều hơn, qua đó cũng trang bị cho sinh viên những kỹ năng sống, qua đó, sinh viên ngày càng yêu thích các môn học lý luận chính trị hơn. Kết quả khảo sát của tác giả cho thấy, chỉ có 18,5% sinh viên được hỏi không thích các môn học lý luận chính trị; 56,5% sinh viên được hỏi cảm thấy bình thường, 20,7% sinh viên được hỏi yêu thích, 4,3% sinh viên được hỏi rất thích [6]. Ngoài ra, các trường cũng tích cực giáo dục sinh viên về truyền thống dân tộc, tinh thần yêu nước để sinh viên có bản lĩnh, tự tin trong hội nhập quốc tế.

3. Tác động của hội nhập quốc tế đến đạo đức, lối sống của sinh viên

Những chuẩn mực đạo đức của sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh được định hình bởi quan điểm đạo đức truyền thống của dân tộc Việt Nam. Trong quá trình hội nhập quốc tế, sinh viên có điều kiện quảng bá những giá trị truyền thống của dân tộc (như: “Lòng yêu nước nồng nàn; ý chí tự cường dân tộc; tinh thần đoàn kết; ý thức cộng đồng gắn kết cá nhân - gia đình - làng xã - Tổ quốc; lòng nhân ái, khoan dung, trọng

nghĩa tình, đạo lý; đức tính cần cù, sáng tạo trong lao động; sự tinh tế trong ứng xử, tính giản dị trong lối sống” [1, tr.23]) đến với bạn bè trên toàn thế giới, góp phần nâng cao vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế. Đồng thời, trong quá trình giao lưu, tiếp xúc quốc tế, những chuẩn mực, giá trị mới của thời đại, của thế giới được du nhập vào Thành phố Hồ Chí Minh sẽ góp phần tạo điều kiện cho sinh viên được tiếp thu tinh thần năng động, sáng tạo, yêu hòa bình, để loại bỏ dần những tập quán, thói quen lạc hậu, bảo thủ, trì trệ vốn còn tồn tại trong một bộ phận không nhỏ người dân cũng như sinh viên; mang đến bầu không khí mới trong đời sống tinh thần của sinh viên khi mà tính năng động, sáng tạo được khơi dậy, sở trường, năng lực được khuyến khích và tôn trọng. Được giao lưu, học tập, nghiên cứu, sinh hoạt với người nước ngoài, sinh viên hình thành được lối sống tác phong công nghiệp, tuân thủ kỷ luật, nội quy, quy chế và pháp luật. Lối sống khép kín, thụ động sẽ được thay thế dần dần bằng lối sống mở, năng động, dám nghĩ dám làm, tự lập, có trách nhiệm với cộng đồng.

Trong quá trình hội nhập quốc tế, các loại hình văn hóa nghệ thuật, vui chơi, giải trí, thể thao của nước ngoài du nhập vào Thành phố Hồ Chí Minh sẽ tác động đến lựa chọn hình thức vui chơi, giải trí của sinh viên. Bên cạnh những hoạt động vui chơi giải trí mang tính truyền thống (sinh hoạt văn nghệ, chơi các trò chơi dân gian, sử dụng các dịch vụ tiện ích trên Internet, giao lưu giữa sinh viên các khoa, các trường với nhau), sinh viên còn có nhiều hình thức vui chơi giải trí mới như: giao lưu

với sinh viên, người nước ngoài đang học tập, làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh, tham gia các lễ hội văn hóa của người nước ngoài tổ chức ở Thành phố Hồ Chí Minh, sử dụng các trang mạng xã hội, xem các chương trình giải trí của nước ngoài. Qua số liệu khảo sát cho thấy, những sinh viên được hỏi về sử dụng các loại hình vui chơi giải trí có 72,8% sinh viên trả lời thường xuyên sử dụng mạng xã hội; 69% thường xuyên nghe nhạc; 53% thường xuyên đọc sách, báo trên Internet [6].

Bên cạnh những tác động tích cực, hội nhập quốc tế có những tác động tiêu cực đến đạo đức, lối sống của sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Quá trình hội nhập quốc tế làm xuất hiện văn hóa, đạo đức lệch chuẩn, lối sống lai căng, thực dụng, cá nhân, vị kỷ, sính ngoại, xa rời những giá trị truyền thống dân tộc trong đời sống tinh thần của một bộ phận sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Sinh viên bị tự ti dân tộc, không đủ tự tin, bản lĩnh để tiếp thu cái hay, cái đẹp, cái mới, cái tiến bộ của những dân tộc khác trên thế giới. Trong việc tiếp thu những loại hình vui chơi giải trí mới, hiện đại từ các nước, có một bộ phận sinh viên bị lệch chuẩn, tiếp thu quá nhiều loại hình vui chơi giải trí dẫn đến mất kiểm soát hoặc nghiện, dành quá nhiều thời gian cho các loại vui chơi giải trí mà ít quan tâm đến học tập, nghiên cứu khoa học. Theo kết quả khảo sát của tác giả cho thấy, tỉ lệ sinh viên thường xuyên vào thư viện đọc sách thấp chiếm 20,3% số sinh viên được hỏi, trong khi tỷ lệ sinh viên thường xuyên truy cập các trang mạng xã hội là 49,8% số sinh viên được hỏi [6]. Ngoài ra, còn có những loại hình vui chơi, giải trí, văn hóa phẩm độc

hại có nội dung đồi trụy, bạo lực, phản động, trái với thuần phong mỹ tục xâm nhập vào Thành phố Hồ Chí Minh bằng nhiều con đường khác nhau, làm cho nhu cầu văn hóa lành mạnh của một bộ phận sinh viên bị thay thế bởi nhu cầu văn hóa thấp kém, biến dạng, thậm chí trở thành tệ nạn xã hội cần phải loại bỏ.

4. Tác động của hội nhập quốc tế đến tri thức của sinh viên

Hội nhập quốc tế đã mở ra cơ hội cho sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh có không gian rộng lớn để lựa chọn cơ hội học tập. Sinh viên có thể học tại các trường công lập, dân lập, trường có vốn đầu tư nước ngoài, có thể học từ xa qua không gian mạng (online), liên kết đào tạo quốc tế. Môi trường học tập rộng lớn giúp sinh viên có nhiều cơ hội học tập mọi lúc, mọi nơi, phát huy tài năng, trách nhiệm, năng động và sáng tạo. Các chương trình đào tạo tiên tiến, chất lượng, liên kết quốc tế... tạo điều kiện cho sinh viên có nhiều cơ hội tìm việc làm sau khi tốt nghiệp, không chỉ giới hạn ở một địa phương, trong nước, mà mở rộng phạm vi ra khu vực và quốc tế. Trong quá trình hội nhập quốc tế, các trường đại học, cao đẳng ở Thành phố Hồ Chí Minh quan tâm đến hợp tác quốc tế, kiểm định chất lượng quốc tế. Vì vậy, sinh viên có điều kiện thuận lợi tiếp thu được những tri thức tiên tiến của nhân loại thông qua các chương trình học tập tiên tiến, trang thiết bị hiện đại, tài liệu cập nhật, học tập với giảng viên nước ngoài; tham gia hội thảo, hội nghị quốc tế, giao lưu với sinh viên quốc tế;

mở rộng tầm hiểu biết, dần khắc phục lối tư duy cảm tính, trực quan, kinh nghiệm, thụ động; chủ động trong học tập, tiếp cận nhanh phương pháp học tập hiện đại, tích cực tham gia nghiên cứu khoa học; tham gia hoạt động khởi nghiệp. Theo số liệu thống kê của Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh, số lượng đề tài nghiên cứu khoa học của sinh viên Thành phố năm sau cao hơn năm trước, từ 4.427 đề tài năm học 2016-2017, tăng lên 5.211 đề tài năm học 2017-2018; mức độ tổ chức các hoạt động học thuật của các cấp hội sinh viên cũng tăng hàng năm, từ 688 hoạt động năm học 2016-2017 tăng lên 1.246 hoạt động, năm học 2017- 2018 [4, tr.46].

Chương trình đào tạo được đổi mới, phù hợp, chuẩn hóa với chương trình quốc tế, giúp sinh viên có thể phấn đấu giành học bổng đi du học nước ngoài bằng chính tài năng của mình.

Hội nhập quốc tế dưới nhiều hình thức đã giúp cho sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh nâng cao trình độ ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh. Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Viện Đào tạo Quốc tế (IEI), Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức “Ngày hội sinh viên với ngoại ngữ” năm 2017, tại Nhà văn hóa Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh đã thu hút sự tham gia của hàng nghìn học sinh, sinh viên. Đây là sự kiện kết hợp giữa vui chơi giải trí và tư vấn học thuật lần đầu tiên được tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh. Tham gia ngày hội, sinh viên tự tin sử dụng tiếng Anh để giao lưu với giáo viên bản ngữ, giao lưu với sinh viên nước ngoài đang học tập tại Thành phố Hồ Chí Minh, tham gia không gian đọc sách và các ấn

phẩm về Anh ngữ, trao đổi kinh nghiệm học tiếng Anh với mọi người thông qua các hoạt động ý nghĩa như hội thảo, rèn luyện kỹ năng, kiểm tra trình độ tiếng Anh miễn phí, thi hùng biện tiếng Anh... Bên cạnh đó, sinh viên có điều kiện tham gia hội thi Olympic tiếng Anh sinh viên toàn quốc lần thứ nhất năm 2017 được tổ tại Đà Nẵng, với chủ đề “Sinh viên Việt Nam sáng tạo, mở rộng tầm nhìn, hội nhập thế giới”. Đây là hội thi bổ ích đối với sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh. Tham gia hội thi các bạn sinh viên còn được tìm hiểu kiến thức chung về kinh tế, văn hóa, xã hội, địa lý, lịch sử của đất nước và tìm hiểu về văn hóa các nước. Từ năm 2006, Việt Nam chính thức được chấp thuận tổ chức kỳ thi lập trình sinh viên quốc tế ACM/ICPC khu vực Châu Á. Từ năm 2007, Olympic Tin học sinh viên Việt Nam đã kết nối tổ chức cùng thời điểm với kỳ thi ACM/ICPC thành một Hội thi tin học cho sinh viên Việt Nam và khu vực Châu Á. Tham gia hội thi, sinh viên ở Thành phố Hồ Chí Minh có cơ hội được nâng cao kỹ năng lập trình theo chuẩn quốc tế, nâng cao khả năng về ngoại ngữ, rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm; tạo môi trường thuận lợi cho sinh viên sáng tạo, nghiên cứu khoa học. Nhiều trường đã có các hoạt động hỗ trợ sinh viên sáng tạo, nghiên cứu khoa học như: chủ động tập hợp các công trình nghiên cứu khoa học, các nguồn tài liệu quốc tế trên Internet; xây dựng các ngân hàng, thư viện số về nghiên cứu khoa học; tổ chức dịch các tài liệu nước ngoài làm nguồn tài liệu tham khảo cho sinh viên; vận động, tìm kiếm hỗ trợ học bổng cho sinh viên nghiên cứu khoa học; tổ chức các cuộc thi, giải thưởng sinh viên sáng

tạo. Trong năm học 2017-2018 đã có 216 hội thi, diễn đàn, sân chơi, không gian sáng tạo được tổ chức với sự tham gia của 66.604 sinh viên [5].

Tuy vậy, quá trình hội nhập quốc tế cũng đặt ra nhiều thách thức đối với học vấn, tri thức của sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh. Nhiều chương trình đào tạo chưa được kiểm định chất lượng nên chất lượng thấp; chương trình đào tạo bị cắt xén, học phí cao... hệ quả là sinh viên bị thiếu nhiều kiến thức, kỹ năng ngoài chuyên ngành, xa rời những giá trị bản sắc dân tộc làm cho nhân cách sinh viên bị méo mó, phiến diện và đặc biệt là sinh viên phải chịu mức học phí cao mà chất lượng không tương xứng, thậm chí bằng cấp không được công nhận do chương trình không được cấp phép đào tạo. Học trên không gian mạng, học từ xa giúp sinh viên tiện lợi thời gian, học mọi lúc mọi nơi, dễ dàng thảo luận, làm việc nhóm, đòi hỏi sinh viên phải có tính tự giác, chủ động học tập rất cao. Tuy nhiên, một bộ phận sinh viên vốn quen với hình thức học tập thụ động, giảng viên là người hướng dẫn truyền đạt kiến thức, dẫn dắt thảo luận, khi chuyển sang hình thức học tập này, nhiều sinh viên sẽ gặp khó khăn trong việc tự nghiên cứu và giải quyết vấn đề trong học tập. Để tiếp cận với chương trình tiên tiến, hiện đại đòi hỏi sinh viên phải có khả năng ngoại ngữ và tin học. Tuy nhiên, một bộ phận sinh viên còn hạn chế về ngoại ngữ và tin học. Khả năng giao tiếp với người nước ngoài của sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh khi được hỏi có 31,5% sinh viên cho rằng kém, 52,8% sinh viên cho rằng chưa tốt, 37,8% sinh viên cho rằng chưa thành

thạo sử dụng Word, Excel, Powerpoint [6]. Đây là hạn chế của sinh viên khi tiếp cận với tri thức nhân loại, khi học tập trong môi trường quốc tế. Có nhiều cơ hội cho sinh viên lựa chọn trường, ngành đào tạo, nhất là những những ngành liên kết quốc tế, có giảng viên quốc tế, trang thiết bị hiện đại... song, mức học phí cao, dẫn đến sự phân hóa giữa những sinh viên, không phải sinh viên nào cũng được học, chỉ những sinh viên có đủ năng lực tài chính mới theo được.

5. Kết luận

Hội nhập quốc tế đã có những tác động không nhỏ (cả tích cực và tiêu cực) tới đời sống tinh thần của sinh viên Việt Nam nói chung và sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng. Để hạn chế những tác động tiêu cực của hội nhập quốc tế đến đời sống tinh thần của sinh viên, các trường đại học, cao đẳng, các tổ chức đoàn hội cần phải: (1) Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của nhiệm vụ xây dựng đời sống tinh thần của sinh viên; (2) Thực hiện nghiêm chỉnh sách, pháp luật liên quan đến xây dựng đời sống tinh thần của sinh viên; (3) Nâng cao tinh thần chủ động, tích cực của sinh viên tham gia xây dựng đời sống tinh thần của bản thân; (4) Đa dạng hóa các hoạt động tinh thần của sinh viên; (5) Chủ động cập nhật, cải tiến liên tục chương trình đào tạo phù hợp thông lệ quốc tế và sát với nhu cầu của xã hội.

Thực hiện tốt những nội dung trên đây sẽ góp phần tạo môi trường giúp sinh viên nâng cao bản lĩnh, rèn luyện kỹ năng, trang

bị kiến thức nhằm nâng cao khả năng hội nhập quốc tế tốt nhất.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [2] Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2010), *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ IX*, Lưu hành nội bộ, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [3] Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (2015), *Báo cáo của Ủy ban nhân dân thành phố kết quả thực hiện 6 chương trình đột phá thực hiện Nghị quyết đại hội đại biểu Đảng bộ thành phố lần thứ IX nhiệm kỳ 2010 - 2015*, Lưu hành nội bộ, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [4] Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2018), *Tài liệu Hội nghị đại biểu giữa nhiệm kỳ V (2015-2018) Hội sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh*, Lưu hành nội bộ, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [5] Hội sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh (2018), *Tài liệu Hội nghị tổng kết công tác hội và phong trào sinh viên thành phố năm học 2017- 2018*, Lưu hành nội bộ, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [6] Phạm Đình Huân (2018), *Khảo sát 400 sinh viên ở các trường đại học, cao đẳng tại Thành phố Hồ Chí Minh thuộc, đề tài NCS triết học: Xây dựng đời sống tinh thần của sinh viên trong quá trình hội nhập quốc tế ở Thành phố Hồ Chí Minh*.
- [7] Tổng cục Thống kê (2018), *Niên giám thống kê Việt Nam 2017*, Nxb Thống kê, Hà Nội.